

رابطه دردرساز سحر دولتشاهی و پیمان معادی خارج از اتاق درمان

محمدرضا مقدسیان منتقد سینما با اشاره به ویژگی‌های «افعی تهران» بیان کرد که در سینمای ایران داستان‌های جنایی که استخوان دار باشند و تنه به کمدی نزنند، زیاد نداشته ایم.

به گزارش سایت خبری پرسون، محمدرضا مقدسیان منتقد و کارشناس سینما شب گذشته نهم اردیبهشت با حضور در برنامه «سینمازاویه» رادیو گفت‌وگو درباره سریال «افعی تهران» و نسبت آن با سینمای جنایی گفت: در سینمای جنایی حرکت در عمق خیلی بیشتر است. مهم‌تر از اینکه جنایت را چه کسی انجام داده این مهم است که جنایت چرا انجام شده و آن کسی که این جنایت را مرتکب شده دچار چه پیچیده گی‌های شخصیتی بوده است. در اینجا برای تحلیل سرسخت و عمق پیدا کردن ماجرا این ضرورت که فهم دقیقی از تحلیل موقعیت و روانکاوی داشته باشیم، اهمیت پیدا می‌کند.

وی ادامه داد: پیمان معادی یک ضرورتی را در سینمای ایران حس کرده و آن هم تنوع داستان‌ها و موقعیت‌هاست چراکه در سینمای ایران داستان‌های جنایی که استخوان دار باشند و تنه به کمدی نزنند زیاد نداشته ایم.

مقدسیان درباره نحوه نمایش درونیات شخصیت در «افعی تهران» گفت: اما معادی یک رندی کرده و همان تلاشی که باید انجام می‌داده تا در موقعیت‌های مختلف، در جهان شخصیت ورود کند و او را به مخاطب معرفی کند به اتاق درمان آورده است. طبیعی است هر کسی که در اتاق درمان قرار می‌گیرد، درمانگر تلاش کند درونیات او را شناسایی کند. اما اگر قرار بود در اتاق درمان این اتفاق نیفتد باید موقعیت‌های پیچ در پیچی می‌ساخت که اطلاعات درباره شخصیت کم کم به مخاطب منتقل بشود.

این کارشناس، سینما را به عنوان یک تلنگر برای اهمیت بیشتر به سلامت روان مهم دانست و افزود: واقعیت این است که در همه جای دنیا کمپین‌هایی تشکیل می‌شود که آدم‌ها بیش از پیش به سلامت روان خود اهمیت بدهند. اگر سینما بتواند تلنگری بزند یا روان درمانی به امری تبدیل شود که آدم‌ها به آن اعتماد کنند و به آن روی بیاورند، اتفاق خیلی مثبتی روی داده است.

مقدسیان درباره انتخاب روان‌درمانگر و شیوه مواجهه سریال با این مساله گفت: دغدغه پیمان معادی در این سریال جدای از اینکه به او کمک کرده درونیات شخصیت را با حضور در اتاق درمانگر به مخاطب منتقل کند، کمک کرده تا او یک نوع فرهنگ سازی هم انجام بدهد. اما همان طور که روان درمانی و سراغ گرفتن از درمان‌گر مساله‌ای است که باید روی آن فرهنگ سازی بشود، مسلح شدن به انتخاب روان‌درمان‌گر درست هم باید اتفاق بیفتد.

وی افزود: ما به اندازه روان‌درمانگران کار بلد، روان‌درمانگرانی داریم که کم عمق و کم دانش هستند و احساس مسئولیت نمی‌کنند و این آسیب‌زاست. برای همین است که نظام روان‌درمان‌گری در دنیا استانداردهای سفت و سختی دارد که باید مانند یک میثاق پزشکی رعایت بشود.

مقدسیان پاشنه آشیل سریال را در انتخاب روان‌درمانگر درست دانست و گفت: سریال در این نقطه اشتباه می‌کند. مناسبات اتاق درمان به درستی منتقل نمی‌شود و ارتباط بین مراجع و روان‌درمانگر خارج از اتاق درمان مردود است.

وی با بیان اینکه رفتن به سراغ اتاق درمان برای جذاب تر شدن درام، استانداردهایی هم دارد افزود: ماجرا این طور نیست که یا ما نباید سراغ اتاق درمان برویم یا اگر رفتیم هر طور شد آن را جذاب کنیم. یک سری خط‌قرمزها در اتاق درمان وجود دارد.

مقدسیان ادامه داد: اطلاعات شخصی روان‌درمان‌گر با مراجع نباید در میان گذاشته شود و آشنایی به غیر از آشنایی اتاق درمان با روان‌درمان‌گر نباید اتفاق بیفتد. او فقط باید شنونده باشد همدلی کند اما در نقش روان‌درمان‌گر. ممکن است جایی که مراجع درک می‌شود، احساس وابستگی به درمانگر پیدا کند. اینجا درمانگر یا باید از تکنیک‌ها استفاده کند و برای مراجع واضح بشود که این رابطه عاطفی در نقش درمانگر است و لاغیر. اگر این اتفاق نیفتد باید مراجع به درمانگر دیگری معرفی کند.

این کارشناس سینما استانداردهای اتاق درمان را مهم دانست و افزود: این مهم است که استانداردها را رعایت کنیم چراکه ممکن است کسی بعد از کشمکش‌های زیادی با خودش بپذیرد که درمان بشود ولی با این اتفاق، نتیجه درخوری نگیرد و اعتماد شخص به روان‌درمانگر از بین برود و هیچ وقت در زندگی به روان‌درمانگر مراجعه نکند.

مقدسیان در پایان درباره نقاط مثبت و ضعف اثر گفت: «افعی تهران» در بخش توجه به روان‌درمان‌گری موفق است اما در تصویر کردن اتاق درمان و شیوه رفتار سحر دولتشاهی به عنوان درمان‌گر و ارتباط عاطفی که بین او و مراجعش (پیمان معادی) تصویر می‌کند، از اساس بر ضد روان‌درمان‌گری است. اینجا دانش و توانایی فیلمنامه‌نویس کم بوده، او عشق آن را داشته که به این موضوع بپردازد اما علم آن را نداشته است. برای جذاب کردن درام هم مولفه‌های دیگری بود که بدون زیر پا گذاشتن استانداردها و خط‌قرمزها می‌شد از آنها بهره برد.